

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/156/2022
Identifikačné číslo spisu:	6420201623
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6420201623.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté deti 1/ M. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. D. X, XXX XX R. Š. a 2/ Q. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. D. X, XXX XX R. Š., obidve zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, deti rodičov matky B. K.A. Q. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. D. X, XXX XX R. Š., zastúpenej Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Ďumbierska 3/F, 831 01 Bratislava, IČO: 36 836 460 a otca G. K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. D. X, XXX XX R., zastúpeného advokátkou JUDr. Dianou Hrončekovou, so sídlom Komenského 10/B, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o návrhu matky na zákaz styku a návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7P/22/2020, o dovolaní matky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. apríla 2022 sp. zn. 17CoP/37/2021 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 25. júna 2021 sp. zn. 7P/22/2020 vyhovel návrhu matky na zákaz styku otca s oboma maloletými deťmi a zmenil rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 3P/19/2015-125 z 31.05.2016 v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Účastníkom konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo dňa 20. apríla 2022 na základe odvolania otca rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vo veci úpravy styku rozhodol bez zistenia skutočného stavu veci, bez vykonania a vyhodnotenia dôkazov (okrem výsluchu svedkýň G.. N. V. a G.. Y. R.), v dôsledku čoho nemohol vec správne právne posúdiť. Nerozhodnutím o návrhu otca na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti okresný súd porušil právo otca na spravodlivý proces, do ktorého patrí aj prístup k súdu.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala matka maloletých detí (v ďalšom texte aj „dovolateľka“) dovolanie tvrdiac, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, ďalej aj „CSP“). Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Otec vo vyjadrení k dovolaniu navrhol odmietnutie dovolania, nakoľko smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému dovolanie nie je prípustné.

5. Kolízny opatrovník maloletých detí sa k dovolaniu nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 34 CSP; ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania, v prvom rade predpoklady prípustnosti dovolania.

7. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Prejavom dôsledného uplatňovania princípu mimoriadnosti dovolania ako opravného prostriedku je skutočnosť, že dovolanie podľa § 420 CSP je v zásade prípustné len proti meritórnym rozhodnutiam (rozsudkom vo veci samej) a z nemeritórnych rozhodnutí len proti tým, ktorými sa konanie končí. V odborných kruhoch bola riešená povaha uznesenia o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie v tom smere, či ide o rozhodnutie vo veci samej, alebo nie. Ustanovenie § 389 CSP o zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu formuluje štyri prípady, kedy odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie. Dôvody uvedené v § 389 ods. 1 písm. a), b) a d) sú procesnými, kedy odvolací súd vec vecne neprejednáva. Dôvod vymedzený v § 389 ods. 1 písm. c) znamená, že odvolací súd sa zaoberal meritom veci, skúmal vec po skutkovej aj právnej stránke, avšak dospel k záveru, že je potrebné doplniť dokazovanie. V dôsledku toho nemohol súd vo veci meritórne rozhodnúť, hoci sa vecou samou vecne zaoberal, teda rozhodnutie vo veci samej nebolo vydané. Z uvedeného vyplýva záver, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej (v podrobnostiach viď Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s.).

11. Dovolací súd potom uzatvára, že dovolanie dovolateľky smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto rozhodol o odmietnutí dovolania (§ 447 písm. c/ CSP).

12. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ustanovenia § 2 ods. 1 v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku a § 453 ods. 1 CSP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.